

שלום רוזנר

מצות עלייה לרגל1. זבדים פרק טז פסוק טז

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יקוק אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני יקוק ריקם:

2. ספר החינוך מצוה תפטמצוה להראות ברגלים בבית המקדש

ואן שנצטוונו להראות כל זכר בירושלם בבית הבחירה שלש פעמים קבועים בשנה והן פסח ושבועות וסוכות, ועל זה נאמר [זבדים ט"ז, ט"ח], שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלהיך. וענין המצוה שיעלה כל אדם עם כל בן זכר שיש לו שיוכל ללכת לבדו ברגליו למקדש ויתראה לשם. ומחויב ראייה זו שיקריב שם קרבן עולה, וההקרבן נקרא עולת ראייה, ואין לקרבן זה שיעור אפילו תור אחד או גזל פוטר. וכבר כתבתי בכסף תלוה עשה ששי המצוה פ"ח] מה שאמרו זכרונם לברכה [חגיגה ר' ע"ב] שלש מצוות נצטוו ישראל ברגל, חגיגה ראייה שמחה, ועל כל אחת משלש מצוות אלו היו מביאין קרבן, ונקראין קרבן חגיגה, שלמי שמחה, עולת ראייה.

2. תלמוד בבלי מסכת סוכה זף מט עמוד ב

דרש רבא: מאי דכתיב + שיר השירים ז+ מה יפו פעמיק בנעלים בת נדיב - מה יפו פעמותיהן של ישראל בשעה שעולין לרגל, בת נדיב בתו של אברהם אבינו, שנקרא נדיב, שטאמר + תהלים מז+ נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. אלהי אברהם ולא אלהי יצחק ויעקב! אלא: אלהי אברהם שהיה תחילה לגרים.

3. שמות פרק כג פסוק יז

שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדון יקוק:

4. העמק דבר שם

לא נזכר כענין על הקב"ה בשם אדון זולת כאן, ובפ' תשא ג"כ בפרשת המועדות והוא משום שהזהיר הכתוב לילך ליראות בעזרה וא"כ ההכרח לעזוב את ביתו וכל אשר לו ולילך ליראות והוא דבר קשה ומופלג ע"כ אמרה רחמנא שההכרח הוא לכך שהרי הקב"ה אדון לארץ..ע"כ נצרכים אז לברכה

5. שיר השירים רבה אילטאן פרשה ו

א [ב] מה יפו פעמיק בנעלים בת נדיב, א"ר יודן אפי' הדיוט מקלס בלשון זה גטאי הוא לו, ואת אומר מה יפו פעמיק, אלא אינו מדבר אלא פעמי רגלים, והלא פעמים הללו פעמים מגולין פעמים מכוסין, אלא מה יאין עקיבך במסאנא ברתיה דרחמי, א"ר ברכיה כך דרשו שני הרי עולם ר' אליעזר ור' יהושע אמרו מה יפו פעמיק בנעלים, מה היה יפיין לפעמיק שהיו נועלין בעד כל הצרות, מעשה באחד ששכח לנעול דלתו ביתו ועלה לפעמי רגלים וכשבא מצא הנחש קשור בטבעות דלתותיו, שוב מעשה באחד ששכח ולא הכניס תרנגולתו לתוך ביתו ועלה לפעמי רגלים, ובה ומצא החתולות מקורעות לפניו, שוב מעשה באחד ששכח ולא הכניס כרי של חטים לתוך ביתו ועלה לרגל, וכשבא מצא אריות מקיפין לחטים, אמר רבי פנחס מעשה בשני אחים עשירים שהיו באשקלון והיו להם שכנים רעים מאומות העולם, והיון אמרין אימתי אילין יהודאין סלקין למצליה, בירושלם ואנן עלין מקפחין בתיהון ומחרבין להון, מטא זמנא וסלקין, זימן להם הקדוש ברוך הוא מלאכים כדמותן והיו נכנסין ויוצאין בתוך בתיהם, מן דאתין מן ירושלם פלגין מן מה דאייתון עמהון לכל מגייהון, אמרון לון אן הויתון, אמרון לון בירושלם, אימת סליקותון, ביום פלן, ואימת אתיתון, ביום פלן, אמרין בריך אלההון דיהודאין דלא שבקון ולא שבק יתהון, אינון

①

בבריא סבירין אימת יסקון אלן יהודאין למצלייה בירושלם דאינן עלין ומקפהין לביתיהון ומחרבין להון, ושלח אלההון מלאכים כדמותהון דהון נפקין ועללין בגו בתיהון, בגין דאתרחיצו ביה, לקיים מה שטא' מה יפו פעמק.

6. יהושע פרק ג

אנן הנה ארון הברית אדון כל הארץ עבר לפניכם בירדן: (ב) ועתה קחו לכם שני עשר איש משבטי ישראל איש אחד אחד לשבט: (ג) והיה כנוח כפות רגלי הכהנים נשאי ארון יקוק אדון כל הארץ במי הירדן מי הירדן יכתתון המים הירדים מלמעלה ויעמדו נד אחד:

7. מלבים שמות שם

(כד) כי איריש . באל סגולת המטה סולם, כי לסי הכנע רחוי שממד יגורו סחכס מלמחות: (ה) כי אוריש גרם כפנד ויחולו סככסס סמד להמנכ טניכס, (ו) ודירחבתי את נבולך שיסיה פלן סוכה וזככה ובעס יכספו חוסס, וע"י עולקך לכסוח ג"ס נסיה לא יחסוד איש את ארצך, כי ס סגולה לזה, וסם סוף ספך סככס, סלש סככס רחוי סככס סכל סככס ילכ סככס יקשו סככס לכסח חרץ סוף יסעוד סוכס, סכל דרך סככסמי וסככסי סוף סככס:

8. הגיוני הלכה ב:97

מצות עליה לרגל הכלית יש לה, וביאורה המפרשים: "וכמוסיף עליהם נראה לבאר מצוה זו על פי הזמן בשנה שציותה התורה לקיימה. מתי מצוה לעלות לרגל? בחקופת האביב, בחקופת הקציר, ובחקופת האסיף. זה הזמן שאדם עוסק בקרקעותיו וביבולו. עיסקו באלה הדברים יכול שיבנים בלבו הרגשה של אדנות על הקרקע, שהוא אדוניה, ואין לה אדון חוץ ממנו. על כן ביקשה התורה שיכיר אדם שלא הוא אדון הקרקע, אלא הקב"ה הוא אדון הקרקע כי לו הארץ. לשם זה נחנה התורה מצות עליה לרגל. ומה יש בעליה לרגל? שיניח אדם את שדותיו וביתו ושאר קנייניו ויעלה לירושלים, ולא יהא חושש להם, בזה הוא מודיע כי יש אדון לארץ, ביד האדון הפקיד אותה, והוא יחזירנה לו שלמה. ואמר הנביא²⁸ שלכן קראה התורה במצוה זו להקב"ה אדון, מה שלא נקרא כן בכל התורה כולה. שנאמר²⁹: שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדון ה'. וכן³⁰: "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' אלהי ישראל", ללמדך שהוא אדון הקרקע.

9. ספר החינוך מצוה תפט

משרשי המצוה, למען יראו כל ישראל ויתנו אל לבם בפעולת הקרבן המעורר הלבבות כי כולם מקטנים ועד גדולם חלק ה' ונחלתו, עם קדוש ונבחר נוצרי עדותו סגולת כל העמים אשר תחת כל השמים לשמור חוקיו ולקיים דתו, על כן יובאו שלש פעמים בשנה בית ה', והוא כאמרם על דרך משל הנון לאל לעבדים וכנסים ובאים בצל קודתו ובהזקתו סמוכים לעד לעולם באהבתו וביראתו, זר לא יבא בתוכנו כי אנטנו לבדנו בני ביתו. ועם המעשה הזה יתעורר דעתנו ונכניס בלבנו מוראו ונקבע ברעיונותינו אהבתו ונוכה לקבל חסדו וברכתו. ובא עלינו החיוב בזכרים לבד כי הם עיקר הבית והטף והנשים טפלה להם, ועם החזקה בהם לעבדים נעשית החזקה בכל שהוא תחת ידם. ומזה היסוד נתייחדה לנו מצוה במועד שנת השמטה בחג הסכות להקהיל שם האנשים והנשים והטף והגרים, לפי שאותה השנה משחררת הכל ומפקעת השעבוד מכל החי מכל בשר להשיב הכל תחת יד האדון ה' צבאות, ואז באותה השנה לא תועיל חזקתם לאשר תחתיהם שאין שם אדנות בארץ בעת ההיא. ועוד יש עמנו טעם אחר במצות הקהל נכתוב אותו במקומו בסדר אתם נצבים בגזרת השם.

(2)

10. תוספות מסכת בבא בתרא דף כא עמוד א

כי מציון תצא תורה - לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכהנים עוסקים בעבודה היה מכוון לבו יותר ליראת שמים וללמוד תורה כדדרשי בספרי למען תלמד ליראה וגו' גדול מעשר שני שמביא לדי תלמוד לפי שהיה עומד בירושלים עד שיאכל מעשר שני שלו והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בתורה.

11. מעין בית השואבה שיר השירים

בחגיגה (ג.) דרש רבא מאי דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, כמה נאין רגליהן של ישראל בשעה שעולין לרגל, בת נדיב בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב וכו'. ויש להעיר ממתני דברכות (נד.) ולא יכנס אדם להר הבית במקלו ובמנעלו וכו', ואין יתכן שלשון הכתוב "פעמיך בנעלים" שייך לרגליהם של ישראל בשעת עלייה לרגל, והלא כשבאים להר הבית שזהו עיקר עלייה לרגל, כבר אינם הולכים במנעלים כלל. (ובלשון המדרש איתא להדיא "מה נאו עקבותיך במסאנא").

"והנה בנוסח תפלת המוספין תקנו אנשי כנה"ג לומר "והשב כהנים לעבודתם ולויים לשירם ולזמרם והשב ישראל לנויהם". ואינו מובן למה שייך ענין שיבת ישראל לנויהם דוקא אחר ענין עבודת הכהנים וזמרת הלויים.

"אמת מה נהדר כהן גדול בצאתו מן המקדש". וכן צריך לפרש כוונת חז"ל באמרם שהכתוב וכן י"ל לפרש כוונת חז"ל באמרם שהכתוב "מה יפו פעמיך בנעלים" בא לתאר עבודת

12. ומב"ס הלכות בית הבחירה פרק א הלכה א

ויש לפרש שמדובר בכאן על שיבת ישראל לנויהם אחרי שעלו לרגל וראו עבודת הכהנים ושמעו זמרת הלויים, ששיבה זו עבודה גדולה היא, שישבו לבתיהם עם כל המדרגות וההשגות והעילויים שהשיגו בשעת עלייה לרגל במקום הקודש והמקדש. וכן כתוב אחרי חנוכת הבית שעשה שלמה בבית המקדש (מלכים א ה, טו) "וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב", שאין עליית הרגל נגמרת בשעת היציאה מבית המקדש, אלא יציאה זו עצמה והשיבה לבית עם כל ההשפעות וההתלהבות של עמידתו בבית המקדש, בכלל עבודת עלייה לרגל הן. ונגמרתו מצונו גם בהכהן העובד עצמו, בנוסח סדר העבודה במוסר של יוה"כ

מצות עשה לעשות בית ליי' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלש פעמים בשנה שנאמר ועשו לי מקדש, וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבינו, והיה לפי שעה שנאמר כי לא באתם עד עתה וגו'.

13. ספר החינוך מצוה צה

מצות בנין בית הבחירה

(אן לבנות בית לשם ה', כלומר שנהיה מקריבים שם קרבנותינו אליו, ושם תהיה העליה לרגל וקיבוץ כל ישראל בכל שנה, שנאמר [שמות כ"ה, ח] ועשו לי מקדש. וזאת המצוה כוללת עמה הכלים הצריכים בבית אל העבודה, כגון המנורה והשלחן והמזבח וכל שאר הכלים כולם.

14. שו"ת נדע ביהודה מהזורה תנינא - אורח חיים סימן צד

3

והנלענ"ד בזה הוא זה. דודאי מהאי קרא ילפינן דבשבת וחודש שיש בו תוספת קדושה שהרי יש בו קרבן מוסף יש מקום לקבל פני רבו שגם על הרב ניתוסף אז שפע להשפיע על תלמידו והה"ד ברגלים. ואמנם להטיל חוב אי אפשר מטעם שאמרו בקידושין דף ל"ג אמר אייבו אמר ר' ינאי אין תלמיד רשאי לעמוד מפני רבו אלא שחרית וערבית שלא יהי' כבודו מרובה מכבוד שמים, ואף שהטור יורה דעה סימן רמ"ב מביא דעת החולק היינו משום דזה לא מקרי כבודו גדול מכבוד שמים במה שעומד מפניו בכל עת שרואהו דאטו אם היה רואה פני השכינה בכל רגע מי לא היה קם יעוין שם ברא"ש ובטור, והך אינו רשאי היינו אינו חייב כמ"ש התוס' שם וכן הוא בהגהת רמ"א שם בש"ע סעיף ט"ז בסופו:

ומעתה גם לקבל פני רבו אי אפשר לחייב בכל שבת ור"ח דא"כ יהיה כבוד רבו גדול מכבוד השכינה שאינו הולך לירושלים רק שלש פעמים וגו' בתג המצות וגו' ובהא אף החולקים בעמידה מודים דכאן שפיר הוה כבוד רבו גדול מכבוד שמים שלכבוד השכינה אינו הולך רק בג' רגלים ולקבל פני רבו הולך כמה זימני בשתא. וא"כ לפי זה בזמן הזה שבעו"ה נתקיים והשימותי את מקדשיכם שאפילו בשעת שממה קדושתה עלי והשכינה לא יזה מכותל מערבי ואין אנטו הולכים לקבל פני השכינה שמה כלל כי לא חייבה אותנו התורה כ"א בקרבן חגיגה ועולות ראל, אין מקום להטיל חיוב לקבל פני רבו כלל כשאינו הולך בלאו הכי ללמוד ממנו אלא שילך רק לקבל פניו דאם כן כבודו גדול מכבוד שמים ור' יצחק על זמן המקדש אמר שחייב לקבל פני רבו. והא דהקשה מימרא דרב יצחק על ר"א בסוכה דף כ"ז שאמר לר' אילעי אינך משוכתי הרגל היינו משום דגם ר"א בזמן הבית ה' ועוד דהרי ר' אליעזר קרא דריש ושמת בתגך ושפיר מקשה איך אפשר לקבל פני רבו ברגל אפילו בזמן המקדש והא צריך שלא לצאת מביתו ברגל ומשני באזיל ואתי ביומי. וממילא נפקא לן שלעתיד כשיבנה המקדש ושם נעלה ונראה יחזור חיוב זה לקבל פני רבו ברגל למקומו. ולכן תביא הרמב"ם הא דר' יצחק שכן דרכו להביא כל הנהג בזמן המקדש. וגם הר"ף והרא"ש העתיקו מימרא דר' יצחק במקומו במס' ר"ה שהם מעתיקי הגמרא העתיקו גם מימרא זו כיון שיש בה עכ"פ תועלת שנכון לקבל פני רבו. אף שאין עתה חיוב מ"מ לא גרע מקימה מפני רבו שאינו רשאי היינו שאין חוב אבל ראוי מצד המוסר. אבל הטור והש"ע שאינם מעתיקי הגמרא אין דרכם להביא רק מה שהוא ע"פ הדין ובזמננו זה לכן השמיטו דבר זה שאינו חיוב עתה + הג"ה מבן המחבר: עיי' במג"א סימן ש"א סק"ז ובסי' תקנ"ד ס"ק ל"ב.

15. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף ז עמוד ב

אלא אימא: הא באותה מדינה במדינת הים - לא צריך. אבל ממדינה למדינה בארץ ישראל, מאי צריך, ליתני המביא ממדינה למדינה סתם! לעולם ממדינה למדינה בארץ ישראל נמי לא צריך, דכיון דאיכא עולי רגלים מישכת שכיחי. תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מאי איכא למימר? כיון דאיכא בתי דינין דקביעי, מישכת שכיחי.

16. מהר"ץ חיות שם

דף ד עב
 נמרא כמין מלון נהליק קים מלול כיון דלית ליה כיון קמייהו משה סלמי.
 ל"כ מין (מלון נח כ"ל) משה ומוטו מליה מי סלמי מלו רגלים ליונה לרגל מלון
 סלמייהו ל"כ כ"י נלף לנח מלון מלו לרגל נחוקייהו סלמייהו דייקיהו למלול משה סלמייהו. ותי'
 מלון (מ ס"ל). מ"י מ כ"י יבמות קכב מ"א). ומתלא ל"כ ע"כ א"כ כחידושי סו' משהין סתם כל
 קייקיייהו למלול מלח סלמייהו דרגל באהם קייקיייהו סלמייהו יחד :

17. שו"ת אבקת ויכל סימן כו

שאלה היוצא מא"י לח"ל ודעתו לחזור אם מתפלל כבני א"י וטעם למה העולים לרגל מתפללים בפרהסיא כבני הוצה לארץ ואין מוחין.

תשובה דבר פשוט הוא דכל שדעתו לחזור נוהג כמקום שיצא משם אפילו להקל ובלבד שלא יעשה בפני בני מקום שהלך לשם וכמו שהוא מבואר ברא"ש פ' מקום שנהגו ובפ"ק דחולין וכתב הר"ן בפ' מקום שנהגו גבי רבה בר בר חנא אכל דאייתורא משום דדעתו לחזור הוה דכיון דבצנעא הוה אכיל ליה דאיהו לא הוה ידע דליעיליו לגביה לא

(4)

היה צריך לכסווי וכיון שכן הדבר פשוט ומבואר שלעולם כל שדעתו לחזור אנו רואים אותו כאלו הוא עדיין במקום שיצא משם לכל דבר ובלבד שיעשה בצנעא מפני המחלוקת וא"כ תפילה דבצנעא היא פשיטא ופשיטא דנוהג במקום שיצא משם כיון שדעתו לחזור וזה דבר פשוט לא ניתן ליכתב לעוצם פשיטותו.

ובאמת כי אשוב אתפלא בי בראותי/ בראותי/ כי החכם הנ"ל לעיל לא חש לקמחיה שהרי הורה ליוצא מא"י לח"ל ודעתו לחזור מותר לו לעשות מלאכה מדינא אם לא מפני המחלוקת כדמשמע יפה מתוך לשון השאלה א"כ אך עלה על לבו לומר שיתפלל תפילת חול זה דבר שלא עלה על הדעת. ומה שהביא ראיה ממ"ש הר"ם ריקאנאטי בשם הר"י עזרא אשיבנו דבר שלו הונח שהיו דברי הר"י עזרא מפורשים לא נניח דברי המפרשים והפוסקים שיש בידינו אנסמוך על דברי הר"י עזרא זה דבר אשר אין לו שחר כ"ש שאין בדברי הר"י עזרא סיוע לחכם המביא ראיה ממנו כלל שמה שכתב הר"י עזרא שיום האחרון בעבור כנסת ישראל שהוא בגלות סימן לדבר שאין עושין אותו בא"י בכלל מה שכתב דבני א"י אין עושין אותו הוי מי שיצא מא"י לח"ל דעתו לחזור דכל שדעתו לחזור אע"פ שהוא בח"ל הרי הוא כאילו הוא בארץ וכן מי שבא מח"ל לא"י ודעתו לחזור הוי בכלל בני ח"ל וניהו וכן מעשים בכל יום בכל שנה ושנה עולים לשלש רגלים מח"ל לארץ ועושים יום שני של גלויות פתקוניו וכמשפטיו בח"ל. ולא עוד אלא שמתקבצים מניו מבני ח"ל העולמי לרגל ומתפללי תפילה וקורין בתורה ומפטירין בעביא בברכות תחלה וסוף כמו שעושים ביום טוב שני בח"ל ודבר זה נעשה מימי קדם בפני גדולי עולם ולא פקפק אדם בדבר זה מעולם וזו היא שקשה בענין היאך מתפללים תפלת יום טוב בפרהסיא בא"י והיכי לא חיישינן להאי דתנן ואל ישנה אדם מפני המחלוקת והיה מספיק להם שיתפללו תפילת ח"ל בצנעא ועל כרחינו לומר דסבירא להו לגדולי עולם דע"כ לא תני אל ישנה אדם מפני המחלוקת אלא במלאכה ודכוותא דאפשר למיפק מינה חורבה אבל בתפילה אף אם יתפלל כמנהג מקום שיצא משם לא נפיק מינה חורבה וליכא למיחש בה למידי ומעתה נפשט השאלה מקל ותומר דהשתא אפילו במקום דמלאכה ודכוותא אסירי בפרהסיא תפילה שרייא בפרהסיא כל שכן למתפלל בצנעא דלית דין ולית דין להוציא מלהתפלל כמנהג בני מקומן והחכם המתיר בצנעא ואוסר להתפלל בצנעא כבני מקומן לא מצא דיין ורגליו בבית המדרש וזה דבר פשוט ויותר לרואי השמש נאם הצעיר יוסף קארן

16. תורת משה לחת"ס עמ' נט

צ"ל"ה יענן ח"א, לא סם חים על לב חלל לעלות ללפס להילולא דרשב"י אשר כבד ה' לי ויכנס צום עם הגאון וסכ"ז ומגליות זל"ל ה"קן עלינו לעשות יום מועד ציום סילוק לדיק הלא חסו"ל הכי עלי שלא לאכול צמר כיום שמת בו רבו וז' א"כ ויהת משה רבינו סוף יום העציה וכן ר"ס כ"סן שמוחו צו כדז ואצ"בו וי"ד ניסן שנתה צה נריס וכ"ו ניסן יום מיהת יצ"ב ונאי דקרי ל' צואר הילולא הוא ע"ד דחסו"ל צמס" ו"ק קלף על עולמו ולקח מונו נפשות כפס קק' ולדיק ושעה צהס ככלס חדשה ועד"ז פירשתי וידו שמים פלאך ל' אף אמונתך צקהל קדושים והל"ל בס אמונתך זלל לשון אף שהוא נדס"ד ואף ומימה אכל לפי הל"ל יונן כי סלוקן של חכמים נקרא פלא כידוע ע"כ אמר וידו שמים פלאך ל' למעלה צשמים ידו וישמחו על הפלא סילוק חכמים ועלייתו למעלה כי שמת צו ככלס חדשה, אף אף ומימה הוא אמונתך צקהל קדושים צקהל ישראל כי ילעערו על סקלף על עולמו ולקח מהם נפשות, ועכ"ס לא ידעתי מה מוקס להילולא ולעזיב את ירושלים עד החימה עמה צעו"ס זלדיק ל' המביט ללחך ותכעד אומי' עדר ירושלים הקודש ולדיק הוא גאון עוזנו מהו' ישראל אשר קצץ יתר פליעיס לפס להעלותם ירושלים והי' סם לחמים עד חצנה ותכונן ירושלים צצ"א:

והנה זה לשון המשנה סוף קוטה בעקבתא דנשיחא הבנן חתן פריה וסיין ציוקר ואין חוכמה ציה סועד יס' לזנות וסגליל ימכז, והנה ור"ס הבנן חתן פריה וסיין ציוקר ואין חוכמה, כ"ל גמן אלו ישראל אומס אז לבנן נמשלה חתן פריה צבי ליון היקרים סעקולאים צמו גרלוים לסיות צחוקי סמד צע"ס ופוקק' צלוסן סיצדקו מרן ועד צלך שבע ויס' צקילאים צהלכות ודיכיס ומ"ח יין סחונה ציוקר ולא סחולאכה א' מעיר וסכיס צמשמה ואין חוכמה לווכה ענחה כי כולס צילדי נככיס יספיקו צעו"ס, וציה סועד אשר יעללו סם עוסקי חורה יס' לביה זמה, כי סנה ציה ועד חכמים וציה זנות סם סני ספכיס מוקלה אל קלה, סצנים סווכות כולו מלה ונריצה כל זוכס מוקכחת צידך הצנהס ע"ד סלצנו אפי' זוכות מסרכסס כי כרואי ותמויב סחסי' סוכלות אז חז ונחמקלות אז צו, והסיסוך ציה ועד סחכמים כל צכיק לימודי ל' ורז סלס צכיק, אך בעקבות משיחא צעו"ס ציה ועד יס' כציה סזות מלל קטעות ומכיבות ונגעים ע"כ סגליל ימכז וכדברי סגלון ציה ישראל סכ"ב:

אך לפי דברי חלום' חזר לכוז סרעידת סלחך הוא מוקכחת ירושלי' ל"ל כי לדיק הוא אלקינו, וקכחת ירושלי' עשהת זלמ, כי סם עער סשעים עיר סמוצרה לס יחליו סם סר סמורי' עקידת ילחק סם סכצ יעקב והלס לו סילס סם סר ציה ס' וחל סכל פיות עליז סוניס ולל זזה סכיה מכותל מערבי, והנה לגמרי זה מוקכוז מלה סניס סמו סכיהס ללמה כי סם קנר חיס אלקי הגסנ"י צמיוון והלר"י צלמה וכל העולים לא"י לא סמו סכיהס חלל ללמה ועכ"י וירושלי' נככהס לגמרי וסוף עיר סם ס' שמה עשי' זלתי' צורה

5